

Bogo Pregelj:

Vasko in palčki

3. Sprejem pri kralju Hačiju XXIX. in še marsikaj

»Trrrr!« so zapeli bobni, kakor bi kdo tresel lešnike. Straža je skočila iz stražnice. Ostra povelja. »Mirno! — Ravnaj se na desno! — Mirno! — Pozdrav!« Kakor vrsta svinčenih vojakov v sinjih in rdečih uniformah so stali stražarji. Z okroglimi očmi so belo gledali. Šopi petelinjih peres so polahko migotali na njihovih čakah. Mali bobnar je vneto plesal s tolkači po bobnu, da je votlo grmelo, ko je stopal Vasko

končice njegovih sivih košatih brk so še polahko drgetale in udarjale ob zlate naramnike zabjezelenega fraka. Dik je zlahka pokimal. Vasko se je pa poln spoštovanja ostro odsekano poklonil, kakor je pozdravljal svoje učitelje.

ob Diku mimo straže v dvor. Silno se je čutil počaščenega, ker ga je pozdravila straža, kakor kakega generala. »To bo lepa prigoda!« si je mislil.

V zlate in srebrne verižice povit gospod z zlato obrobljenim trioglatim klobukom in s temkim mečem, ki je visel na širokem makovo rdečem traku čez njegov obilni trebuh, je dvignil rumeno-belo zlato okovano palico, vrh katere se je široko smejala norčevska glava s srebriim! kraguljčki. Globoko se je priklonil. S klobukom je podrsal po marmornatem tlaku in se spet strogo zravnal v togo dostojanstvenost. Edino

Slovesni brkonja pa je odrezano dvignil palico in jo spustil ob tla, da je votlo zabobnelo in so kraguljčki drobno zapeli. Z globokim basom je poklical:

»Žan! — Pol!«

Od nekod sta pritekla Žan in Pol. »Kakor dve punčki sta videti,« je pomislil Vasko in se jima nasmehnil, ko sta pristočila, da sprejmeta klobuke in druge take stvari.

»Kako ti je ime?« je vprašal Vasko onega, ki je stopil k njemu. »Žan mi pravijo tu. Drugod sem pa pridni Janko. Kdo si pa ti?«

»Vasko sem. Na dvorni ples sem povabljen.«

»To ti prav rad verjamem. Saj so povabili prav vso drhal.«

»Ti bom že pokazal, me boš štel med drhal,« se je razvnel Vasko.

No, no! Kaj sem pa mislil s tem tako hudega,« se je branil Žan, potem pa se je zaničljivo namrdnil Diku, ki si je ravno slačil plašč: »Kje se je pa ta skisana puščoba na te obesila?«

»Ali govoriš o Diku? Nič ti ne pustim reči žalega o njem! Samo še eno zini, pa boš tepen!«

»Od tebe pa že ne, ti zgaga bledič-na!«

»Misliš, da se te bojim? Takole pihnem, pa se boš prekucnil.«

»Ph, kar pihni. Lahko pihneš, da boš počil, pa še kihnil ne bom.«

»Mar misliš, da te je kaj! Še toliko te ni, kolikor je črnega za nohtom!«

»Samo, da se te dotaknem z mezin-cem, pa boš vse štiri od sebe molil in boš tulil, pa mamo klical na pomoč.«

»Kar poskusi!« se je sključil Vasko, da bi se zaletel z glavo v Žana.

»Gospod Vasko!« Ostro očitaje je poklical Dik, ki si je med tem popravil belo ovratnico in veliko zvezdo na fraku, »če ste v redu, lahko greva!« Vasko je tiho zašepetal: »Se bova že še srečala!« potem se je zavrtel na peti in stopil hitro k Diku, ki ga je čakal ob vznožju stopnic.

»Sem že davno gotov, gospod Dik. Le na vas sem še čakal. «Z legnatjo sta šla Dik in Vasko po položnem stopnišču v prvo nadstropje, od koder je prtajeno plala godba. Vendar Vaska trenutno ni zanimala. Jezil se je, ker ni imel časa, da bi premlatil Žana.

»Gospod Vasko, nekam nevšečno mi je bilo, ko sem videl, kako ste se bratili s pažem. Ti nimajo nič spoštovanja pred naslovni in dostojanstvi in starostjo. Samo prazne marnje jim gleda po glavi. To nikakor ni družba za vas. Zato pričakujem, gospod Vasko, da kaj takega ne bom več videl.«

Vasko je čutil v hrbtu, kako mu kaže Žan jezik in osle. »No, le počakaj!.. Seveda gospod Dik. Popolnoma se strinjam in sem vam iskreno hvaležen za blagohotno svarilo.« Vasko je stisnil pest in za hrbtom z njo grozeče požugal. Iz veže mu je v odgovor zasmehljivo zablejalo:

»Beee!« —

Široko so se odprla vrata. Vojaka v belih uniformah in srebrnih čeladah sta salutirala s sabljami. Dvorni obre-

dar se je nízko priklonil in zapel s tenkim glasom: »Njegovo veličje vas pričakuje.« Nato je odšel pred njima mimo pisane množice. Vaska je slepila obilica luči, ki je migotala v njegove oči in se strokrat mavrično lomila v bisernih ogrlicah gospa. Dik se je nagnil k njegovemu ušesu in mu zašepetal: »Pazite, gospod Vasko, kako bom ravnal pri pozdravu, in me posnemajte.« Vasko se je nasmehnil:

»Ne bojte se, gospod Dik. Bom že tako napravil, da bo prav.«

Dospeli so. Obredar je zamahnil in so obstali. Vasko je svetlo pogledal okrog sebe. Vrh stopnic iz zelenega kamna je stal dvojen zlat prestol. V višjem je sedel droben človeček ves zavrt v težke gube kraljevskega škrlatnega plašča. Na glavi je imel težko zlato krono. »Kakor velo jabolko je kralj,« je pomislil Vasko in pogledal njo, ki je sedela na kraljevi levici. Princeza Marjetica! »Kako lepa je!« se je začudil Vasko. Marjetica je uprla vanj svoje krasne oči in se mu nasmehnila.

Obredar je padel na kolena, razširil je roke in presunljivo zacvilil: »Dva blodna črva, dvorni maršal Dik in Vasko Zemljan prosita vaše veličje milostnega dovoljenja, da poljubita prah pod vašimi nogami.« Kralj je pomignil. Obredar je vstal in pozval Dika naj stopi naprej. Dik se je prestopil in se poklonil tako globoko, da so se dotaknili njegovi lasje tal. Še drug korak je napravil in se spustil na kolena. Kleeče se je podrsal do roba stopnic. Razpel je roke in nalahno udaril s čelom ob kamen. Enakomerno, kakor litanije je žebiral pozdrav: »Ognjena milost vašega veličja presvetlega kralja vesoljnih dežela malega ljudstva, kneza rodov velikanov, vojvode vilinjskih zemlja, velikega mojstra in glavarja vseh vešč in čarodej, gospoda vseh ozemelj v križu vzhoda in zapada, severa in juga naj osvetli ponižnega črva in najzvestejšega služabnika svojega, ki se valja pred njo v prahu in...«

Kralj je zamahnil z roko in prekinil nadaljnji pozdrav: »Si izpolniš naše povelje?« Dik se je vsedel na pete, roke je položil z odprtimi dlanmi na stopnico in odgovoril: »Po želji vašega veličja sem sporočil povabilo. Druga naročila mi ni bilo treba povedati, ker se je zemljan takoj odločil, da pojde z menoj.«

»Dobro si izvršil svojo nalogo,« ga je milostno odslovil kralj. Obredar je

pomignil Vasku, naj stopi k pozdravu. Strmo zravnal je korakal Vasko do stopnic.

»Stoj! Kdo si, da se ne vržeš v prah pred gospodarjevim licem?« so zavrseli osupli klici in junaki so mu zastavili pot z golimi sabljami.

»Nisem izmed vas! Po načinu svojega rodu pozdravljam!« se je upri Vasko. Tiho, blagohotno je zapovedal kralj: »Pustite mojega gosta, naj pozdravi kakor hoče.«

Strazarji so odstopili in se spet zravnali v negibne sohe. Tih šepet kakor šelestenje listja v gozdu je zapljal po dvorani, ko je stopil Vasko na stopnico. Počasi se je dvignil na drugo, peto. Samo tri stopnice so še bile do prestola. Tedaj se je ustavil. Nizko se je poklonil:

»Hvala vam za vabilo, kraljevsko veličje.«

Stegnili so roko in krepko stresel kraljevo. Potem se je obrnil k kraljčini:

»Močno me veseli, da vam smem čestitati k vašemu rojstnemu dnevnu, gospodična princeza.«

Znova se je nasmehnila Marjetica in mu pomolila svojo belo roko. Tedaj pa je pokleknil Vasko na desno koleno. Do usten je dvignil njeno roko: »Dovolite mi, da bom vaš vitez in čuвам nad vam!« Resno je pritrtil kralj: »Morda vas bomo še prosili za to. Vendar o tem kasneje.«

(Dalje prihodnjič.)

Mirovni pozdrav waleških otrok, otrokom vsega sveta

Otroci pokrajine Wales (izg. welz) v Angliji praznujejo vsako leto dan 18. maja kot »Dan dobre volje«. Ta dan proslavljajo v spomin prve mirovne konference, ki se je vršila v Haagu na Nizozemskem dne 18. maja 1899. V Haagu ima še dandanes svoj sedež svetovno razsodišče, ki je rešilo mnogo mednarodnih sporov, in s tem že večkrat preprečilo medsebojno obračunavanje narodov z orožjem. Tega dne pošiljajo waleški otroci po vsem svetu svoje prijateljske pozdrave, ki najdejo vsakokrat pri otrocih vseh narodov veliko razumevanje in velik odziv. V svoji letošnji poslanici, ki so jo radijske postaje letos dne 18. maja razširile po vseh delih sveta, se waleški otroci spominjajo vseh onih, ki so z iznajdbo brzojava, telefona in radia omogočili in pripomogli k boljšim stikom med naro-

di in s tem k zblizanju človeštva. Njih poslanica je takale:»

»Mi waleški dečki in dekleta kar najpristrčneje pozdravljamo dečke in dekleta vseh dežel na svetu. Od onega časa, ko lahko med seboj govorimo na daljavo, je ves svet ena sama velika občina. Danes, na Dan dobre volje, mislimo na vse prvobojevnike raznih narodov, ki so uresničili ta čudež. Na one, ki so prvi znali pošiljati poslanice preko dočin, gora in morja. Na one, ki so dali besedi krila, da bi poletela od celine do celine.

Zdaj nam zračni valovi prinašajo godbo iz mnogih dežel in besede v vseh mogočih jezikih, in s pomočjo radia se lahko ljudje tesno spoprijateljijo. Delujmo torej dečki in dekleta z vsemi svojimi misli, besedami in dejanji za to, da bi bile vse poslanice iz naših domovin vedno samo poslanice prijateljstva in dobre volje!«

Dečki in dekleta iz naše države, povejte nam, ali ste poslušali mirovni pozdrav waleških tovarišev in tovarišic in ali ste jim kaj odgovorili? Če ne, ne zamudite prihodnje leto 18. maja in izpolnite, kar vam veleva vaša človeška dolžnost.

Ciganček

Mrčunov Gregec je imel vse svoje sovrstnike rad, le cigančka, ki je služil pri sosedu za pastirja, ni maral. Še mrzil ga je. Ko mu je mati omenila, da to ni lepo, je trmasto odvrnil:

»Cigančka ne maram, ker krade!«

»No, kaj ti je pa vzel?« je vprašala mati.

»Meni nič! A pravili ste, da je njegov oče ukradel pri nas konjsko odejo.«

»Glej ga, glej,« se je razhudila mati.

»Kar je zakrivil oče, tega ne moreš naprtiti sinu. Bodi samo hvaležen, če imaš ti boljšega očeta, ki ti skrbi za kruh in za vse, kar potrebuješ. Ciganček se mora pa sam preživljati, ker se njegov oče potepa po svetu. Matere revček menda tudi nikoli ni poznal. Torej dobi dober z njim in ne sodi ga krivo!«

Gregcu so šle materine besede precej k srcu, ali mržnje do cigančka se pa le ni mogel iznebiti. Kadar so se takole ob nedeljah igrali otroci na trati, tedaj je kukal izza ogla ciganček in žalostno pobešal kodrasto glavico. Rad bi bil šel mednje, a je vedel, da ga ne marajo, in se ni vsiljeval.

Vročega poletnega dne pride dečkom

na misel, da bi se okopali v bližnjem potoku. Urno se slečejo in kmalu nato že čofotajo v mrzli vodi.

»Kdo priplava na ono stran?« vpije Gregec.

»Jaz ne!« »Jaz že ne.« so oglašajo dečki. Voda je bila po zadnjem nalivu precej narasla in potok je bil neizurjenim malim plavalcem zelo nevaren.

»Torej edino jaz.« zakliče Gregec in se vrže proti sredini. Že je kazalo, da bo res preplaval potok. Tedaj pa strahovito zakriči, obupno zakrili z rokami, omahne in se skrije pod vodo.

Ostali kopalci se silno prestrašijo. Urno zlezejo na suho ter se kriče razbežijo na vse strani.

V tem, za Gregca skoro poslednjem hipu, pa telebne kar zviškoma v vodo — ciganček. Tudi njega voda popolno-

ma zagrne toča kmalu se spet prikaže na površju in vleče h kraju — Gregca.

Ob kraju potoka so se že zbirali prestrašeni ljudje, ki so sprejeli iz cigančkovih rok nezavestnega Gregca in ga odnesli domov, kjer se je polagoma spet zavedel.

Ubogí ciganček je — utrujen skoro do smrti — kar padel po tleh. Prav takega je našel potem Gregcev oče, ki mu je podal roko, ga vzdignil in odvedel s seboj. Tam so vsega preoblekli in mu dali Gregčevo najlepšo obleko.

Odslej sta bila ciganček in Gregec najboljša prijatelja. Ne enkrat, mnogokrat se je Gregec zahvaljeval cigančku za rešitev in vedno je pripomnil, naj mu odpusti, ker ga je napačno sodil in mu delal krivico.

Gospod in sv. Peter

Vročega dne, ko so zorele jagode in pšenica, sta Gospod in sv. Peter potovala po svetu. Šla sta ravno proti veliki vasi, ko se Peter spomni in pravi Bogu: »Gospod Bog, ali se še nisi vaveličal biti Bog? Glej, jaz sem pa že zdavnaj sit, da sem sv. Peter.« Gospod je videl Petrove misli, pa se mu nasmije:

»Ali hočeš z menoj menjati samo en dan?«

Peter mu veselo prikima. Ko prideta v vas, se ustavita pri prvi hiši in prosita za zajtrk. Gospodinja, ki je ravno jemala kruh iz peči, dá vsakemu hlebček. Šla sta naprej po vasi in jedla. Pride pa jima naproti mlada deklica in jih lepo pozdravi. Peter jo vpraša:

»Deklica, kje je tvoj zajtrk?«

»Ti bi rad vedel, kar še sama ne vem,« mu odgovori deklica. »Moj zajtrk je še v Božjih rokah.«

Zdaj stopi Gospod k sv. Petru in mu tiho pravi:

»Ali nisi slišal, da je njen zajtrk v Božjih rokah? Zdaj si ti Bog in ji moraš dati svoj hlebček kruha!«

Peter je bil seveda jako čemeran, ker je moral dati deklici svoj hlebček kruha, ker je bil sam lačen.

Gresta dalje, pa prideta do velikega pašnika. Pastarica je ravno prignala goske na pašo, se obrnila in šla proti domu. Gospod ji pravi:

»Ali ne boš danes pazila na goske?«

Pastarica mu odgovori:

»O, danes grem jaz na božjo pot, bo že Bog pazil na goske.«

Gospod reče Petru:

»Ali si slišal? Danes moraš ti paziti na goske.«

Ostala sta oba na pašniku.

Sonce je močno pripekalo, in goske so bile ravno ta dan najbolj žive. Letale so sem in tja in hotele iti domov in na sosednji travnik. Peter je dirjal za njimi in jih vračal, ves je bil poten in vroč. Gospod pa je sedel lepo v senci pod hrastom. Ko se je skrilo sonce za gore, spusti Peter goske domov, sam pa gre pod hrast. Bridko se potoži Gospodu in mu reče:

»Nočem več biti Bog!«

Gospod pravi:

»Le počakaj še, Peter! Dan še ni minil, do polnoči moraš biti Bog!«

Šla sta dalje. Bila je že tema, ko sta prišla v majhno mesto. Stopita v krčmo in poprosita prenočišče. Krčmar jima obljubi. Nato sedeta za mizo ter si naročita kupico vina, ki je sv. Petru jako dišala. Kar stopi v izbo nočni čuvaj, in Gospod ga vpraša:

»Kaj pa ti delaš tukaj? Kdo bo pa stražil namesto tebe?«

»I, kdo,« pravi on, »do polnoči naj straži Bog, potem bom že jaz.«

Zdaj Gospod tiho opozori Petra, da bo moral do polnoči stražiti. Ves zaspan in truden odide Peter v mrzlo noč na stražo. Ko je odbila ura dvanaest, pride nazaj v krčmo k Gospodu, ki je že sladko spal. Globoko si oddahne in vzdihne na glas, da se je Gospod zbudil:

»Jojmene, rajši sem le Peter kakor pa Bog!«

Povedala Slavičeva Nežlka iz Babinec.

Marica Bartolova:

Nu, kdo je junak?

Taka svatba, to je bil dogodek! Že tečen dni prej se vse govorilo o velikih pripravah, o mlajih, ki jih bodo postavili, in o izrednih dobrotah, ki jih bodo deležni srečni udeleženci.

Solarji so počajali pred senčnatim domom bogate lastnike, modrovali in ugibali, kako in kaj bo. Doma so slišali, da dobijo svatje mnogo dobrih jedi, da se bodo kar izjele šibile.

Ko so se tisto nedeljo vrnili svatje iz vsake domov in osedli okoli miz, so po juhi dobili vseh vrst mesa: govejega, telečjega, gobjati in piščancev, pa potice vsake vrste, štrukljev in kolačev, da so otroci, ki jih je bilo tudi levo število, kar zijali samega veselja. Nato so popili odrasli in otroci malo go vina, saj jih je po takih dobrotah silno žejalo.

Le ženinov dvanajstletni brat Nace je imel pred seboj velik kozarec vode, s katero si je tolažil žejo. Bil je za svoja leta zelo velik in močan ter v lice zdrave, zágoarele barve.

Na vsa prigovarjanja z desne in leve, naj tudi on pije vino, je kratko odgovarjal: »Nak, ne pijem ga.«

Svatje so bili čedalje bolj veseli in razigrani; vaški godec je pričel igrati na harmoniko, vmes so pa vsi vprek prepevali in vriskali.

Po vsaki pesmi so spet nalili kozarce, trčili in izpili do dna.

Tudi Medvedov Joža, nevestin sorodnik in Nacetov nekdanji sošolec, je spet in spet korajžno praznil nalito čašo. Pritrjevanje, smeh in gahot

Marijana Željeznova-Kokalj:

Mlinček

Moj sinček
ima
na veter mlinček,
ki noč in dan
veselo ropota.
Moj sinček
bo zmlél
toliko moke,
da bo imel
za vse
sestradane otroke
velike tri pogače.
Potem pa še
pó zimi
nasitil bo z njimi
premražene berače.

svatov je spremljal njegovo junaštvo.

Pa so kričali Nacetu: »Glej ga junaka Jožeta, koliko prenese!«

Ves srečen se je pivski junak režal z že krvavimi in do smešnosti majhnimi očmi.

Nace je molčal. Ko mu je bilo pa zbadanja dovolj, je dejal: »Le naj pije; zato pa v šoli nič ne zna in mora sedeti v vsakem razredu vsaj po dve leti.«

Pozno popoldne so svatje vstali izza mize, da bi nadaljevali veseljevanje na ženinovem domu. Vstal je tudi Jo-

ža. Toda Joži Strašno se mu je zavrtelo v glavi, soba in mize so plesale pred njegovimi očmi. Napravil je nekaj korakov in padel. Od sebe je dal čudne, hripave glasove in se zvijal v bolečinah. Nekaj svatov je prihitelo, da bi mu pomagali, a ženske so prestrašene zbežale, ker jih je bilo groza dečkovih silovitih krčev.

Nace je molče od daleč gledal, držeč roke v žepih svoje praznične obleke.

Rekel ni nič, a na obrazu ste mu lahko brali vprašnje:

»Nu, kdo je zdaj junak?«

Kaj je videl Najcek v tujih deželah

Najprej vam moramo povedati kdo je Najcek in kakšen je. Najcek je zelo bister deček in mnogo sveta je že videl. Zdaj mu je dvanajst let. Ko mu je bilo šest let, mu je umrla dobra mamica in kmalu za njo je tudi očka odšel na oni svet. Najcek je ostal sam in nihče se ni zmenil zanj. Ves žalosten in potrj je premišljeval, kaj naj stori. Pa se je lepega dne odločil, da pojde po svetu. Spravil je nekaj stvari v culico, zaklenil vrata domače bajtice in se odpravil na pot. Romal je iz kraja v kraj, prestopil našo mejo in spoznal mnogo lepih dežel. Zdaj se je po šestih letih spet vrnil v domovino in ondan je povedal stricu Maticu, kaj je vse videl v tujih deželah.

»Lanjsko leto sem bil v Londonu,« tako je Najcek pripovedoval, »in tam sem videl nekaj, kar te bo gotovo zanimalo! Živali in rastline so priredile svetovni kongres. Zbirališče so imele v nekem londonskem predmestju in bilo jih je kakor listja in trave. Ob neki vrtni ograji so imele lep govorniški oder. Prva je govorila žaba. Med drugimi je povedala tole: »Ljudje, ki se imajo za najbolj pametna in dobra bitja na tem svetu, so v resnici najbolj okrutni in brezvestni! Nedavno tega je prišel neki deček k moji mlaki in bila sem priča, kako je eno mojih sestra do smrti mučil. Stopil je moji sestri na trup in jo počasi zmečkal. Potem je veselo zažvižgal in odhitel dalje. Meni je od groze kar srce zastalo. Ljudje so grdi! Zakaj nam ne dajo v miru živeti, ko jim vendar nič hudega nočemo? Narobe, še koristne smo jim!« — Vsi navzoči so se zgražali. Nato je stopil lipan na govorniški oder in povedal: »Dragi tovariši in tovarišice! Pred nekaj dnevi sem stal pod koreninami stare vrbe ter se veselil lepega dne in

hladne, čiste vode. Tedaj pridejo trije dečki. Vsak izmed njih je imel mrežo in pločevinasto škatlo. Radoveden sem bil, kaj nameravajo. Pokleknil so ob bregu potoka in bredli z mrežo po vodi. Čez nekaj časa je vsak izmed njih ujel po dva moja tovariša. Dali so jih v svoje kovinaste škatle in odšli. Dva dni nato sem srečal enega izmed tistih tovarišev, ki so jih bili dečki vjeli. Ta mi je povedal, da so jih dečki stlačili v majhen akvarij. Drugi dan so njegovi tovariši umrli, ker niso dobili sveže vode in nobene hrane, samo njemu se je posrečilo, da se je rešil. Zakaj nas mučijo ljudje in zakaj nam strežejo po življenju, ko jim vendar nič hudega nočemo in jim samo koristimo s tem, da jim ohranimo čiste potoke!« — Za njim so izpregovorile rastline. Pravile so, da jih hudobni otroci trgajo cvetove in jih v naslednjem trenutku spet zavrzijo, da jih nalašč pohodijo, da tolčejo s palicami po njih, med tem ko se sprehajajo po cvetočih livadah, in tako dalje in tako dalje. Vidiš, stric Matic, ko sem jih tako poslušal, se mi je kar srce trgalo! Zelo hvaležen bi ti bil, če bi to povedal svojim »Jutrovčkom«. Morda je tudi med njimi kaj takih, ki radi mučijo rastline in živali in ne mislijo na to, da tudi one čutijo bolečine.« Tako je govoril Najcek; obljubil je, da bo še prišel in še kaj povedal.

Kaj pišejo Lutroučki?

Moja mati. Moja mati me ima zelo rada. Ko sem bila še majhna, me je mati pestovala. Ko sem bila nekoč bolna, je vse noči bedela ob moji postelji. Dala mi je vse, česar sem si je zaželela. Zdaj, ko sem dorasla, ji hočem povrniti ljubezen in skrb. Stremela bom za tem, da bo mati ponosna name in vesela, da me je vzgojila. Zelo rada imam mater in tudi mislim, da sonce ne sije tako lepo kakor materino oko.

Marija Froc, uč. IV. razr. pri Sv. Duhu.

Jutro

Noči več ni,
po vsem svetu
se dani...
Prišlo je lepo
jutro že.
Zdaj sije
ljubo sončece.
Rože se že zbuja
čebelam med ponujajo.

**Milivoj Mohor, uč. IV. razr. v Mariboru,
Maistrova ul. 18.**

Dragi stric Matic! Danes sem se pa tudi jaz oglasil in Ti bom povedal, kako se imamo tukaj pod Krimom. Življenje je tu zelo prijetno. Vsako nedeljo grem v lško. Tam se s svojimi tovariši kopljem ali pa se lovimo. Mnogo Ljubljancev prihaja k nam na izlete. Tudi ti bi lahko enkrat prišel sem. Torej pridi v nedeljo. Čakal Te bom na barju v kakem jarku. Odslej bom tvoj zvesti dopisnik. Lepo te pozdravljam.

**Srečko Modic, uč. IV. raz. v Tomišlju
pod Krimom.**

O kralju Matjažu. Babica mi je večkrat pripovedovala o kralju Matjažu. Ta se je hotel bojevati s samim Bogom, zato ga je doletela kazen božja. Dve gori sta se zgrnili nad njim in njegovo vojsko. Tako je nastala zelo velika jama in v nji počivata kralj Matjaž in kraljica Alenka. Tam je tako tiho in mirno, da slišiš vsako kapljo vode, ki pade na tla. In vsi vojaki spijo. Nič ne vidijo, kako se delajo okoli njih prelepi kapniki. Zadaž na steni pa visi kraljev meč, ki je že ves zarjavel od dolgih let miru. Ob mizi sedi kralj in spi, poleg njega pa sedi kraljica z zlato krono na glavi. Kralj Matjaž bo tako dolgo spal, dokler se ne bo njegova brada sedemkrat ovila okoli mize. Ko se to zgodi, se bo

prebudil kralj Matjaž z vso svojo vojsko in pokončal vse naše sovražnike.

**Cvetka Ivica Rožencvet, uč. II. razreda
real. gimn. v Ljubljani.**

Dragi stric Matic! Lep majniški dan je bil. Mlajši bratec in jaz sva na posestvu svojega očeta v zlati prostosti skakala in se veselila lepega dne. Tedaj mi bratec zaupa, da je odkril nedaleč od naše hiše dva prekrasna prostorčka. Šla sem seveda takoj z njim. Zdirjala sva po gozdu navzdol in še malo nižje skozi grmovje; tam sem zagledala nekaj, kar je napnilo tudi moje srce z občudovanjem. Sredi bukovega gozda je bila livada, polna cvetočih zlatorumenih kalužnic. Tiho žubori tod potoček in ob potočku stojijo kakor čuvaji vitke vrbe, ki čuvajo zlato dolinico. Potem me je bratec prijel za roko in odvedel dalje. Še globlje v gozdu, kjer se nahajajo temne smreke, leži malo jezerce. Voda je čista in v njej plavajo male ribice. Ob robu jezera rastejo rože posebne oblike in vonja. Tu je tako tiho in lepo, da se ne bi prav nič čudila, če bi se prikazala kaka gorska vila ali če bi priskakljaj kak škratek.

**Hela Vuga, uč. I. razr. drž. real. gimn.
v Celju.**

Najžalostnejši dan v mojem življenju. Dne 5. junija je bila v Stari vasi sokolska veselica. Tudi jaz sem šla s sestro Milico tja. Odpeljali smo se s smehom in petjem. Na veselici pa je kruta usoda segla v naše vrste in nam ugrabila ljubljenege voditelja gospoda učitelja Krakarja. Padel je sredi vaj, zadet od srčne kapi. Odpeljali so ga, a vsa pomoč je bila zaman. Veselico so takoj prekinili. Tiho so se vračali godci domov in tudi drugi gostje so se otožno razšli. V ponedeljek je že zaplapolala na šoli in na gasilskem domu črna zastava. V terek popoldne je bil pogreb. Godba je igrala tako žalostno, da smo vsi jokali. Pevci so zapeli: »Vigred se povrne«. Vsi njegovi učenci smo šli na pogreb. Prinesli smo mu cvetja in vencev. S težkim srcem smo se poslovili od groba ljubljenege učitelja. O, in zdaj je tako žalostno v šoli! Vsi ga pogrešamo, ker smo ga vsi zelo radi imeli. Bil je neizmerno dober in blag. Naj mu bo lahka domača zemlja, mi mu bomo pa ohranili v srcih večern spomin.

Milena Drnovšek, uč. IV. razr. v Raki.

Dragi „Jutrovčki“!

Mnogi izmed vas se še zanimajo za lanski letnik »Mladega Jutra« in izprašujejo, če bi ga lahko še dobili. Na žalost vam moramo povedati, da iz tehničnih razlogov nismo mogli prirediti ponatisa lanskih števil, kar smo pa imeli posameznih števil na zalogi, je vse že davno razprodano. Zaradi tega pa ne bodite preveč žalostni. V tolažbo vam zaupamo, da bomo ob koncu letošnjega leta ponatisnili vse številke tekočega letnika in boste lahko dobili lično knjigo za majhen denar!

Gotovo se vam zdaj o počitnicah prav dobro godi in ste vsi zdravi, veseli in presrečni, da je šola zaprta. Nu, le dobro se imejte, pridno rešujte naše uganke in pošiljajte nove spise, ki jih bomo prav radi objavili, če bodo dobri! Lepo vas pozdravljata stric Matic, ki je hudo žalosten, da mora ob tej vročini v mestu sedeti, in

uredništvo »Mladega Jutra«.

Našim najmlajšim

Ko bomo mi veliki, se vsedli bomo v zrakoplov, ki nesel nas bo v svet ves nov, kot vidimo na sliki.

Rešitev križanke »Cvrček«

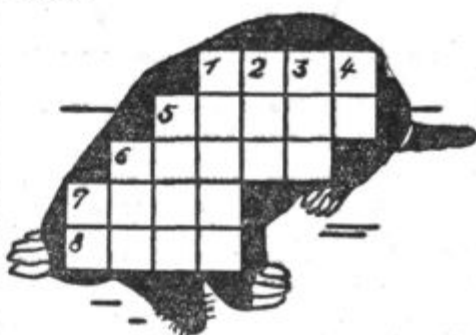
Vodoravno: 1. Lim, 3. muren, 6. Simeon.

Navpično: 1. Leo, 2. Inn, 3. mi, 4. um, 5. re.

Križanka »Krt«

Pomen besed

Vodoravno: 1. Pot k uspešnemu iskanju. 5. Domača žival. 6. Potreba za obstanek. 7. Oseba iz Sv. pisma. 8. Drevo.

Navpično: 1. Ptica. 2. Industrijska rastlina. 3. Pramati. 4. Pritrdilnica. 5. Riba. 6. Član rodbine. 7. Pijača.

Zlogovnica

Iz naslednjih 15 zlogov:

ap-ča-i-ja-kr-li-li-nje-no-pa-rjo-si-ta-va-ve je sestaviti šest besed pomena: 1. Morska žival. 2. Vrtna cvetlica. 3. Travniska cvetlica. 4. Pripomoček za snaženje. 5. Zidarski material. 6. Živalski glas. Prve in tretje črke od zgoraj navzdol dajo ime umetnika in potrebnost za njegovo delo.

Sole za male

Učitelj ima v šoli predavanje o človeški glavi. Zdaj pozove učitelj učence, naj naštetejo organe človeške glave.

Janezek se oglasi: »Uho, gospod učitelj!«

»Dobro,« reče učitelj, »nu, Mihec, še ti kaj povej!«

»Uho, gospod učitelj!« reče Mihec.

»Mihec, saj to je pravkar Janezek povedal!«

»Da, gospod učitelj, a jaz sem mislil drugo uho!« se odreže Mihec.

★

Učitelj: Mihec, pri tej domači nalogi ti je gotovo pomagal starejši brat!«

Mihec: »Ne, gospod učitelj!«

Učitelj: »To ni res!«

Mihec: »Je res! Pomagal mi ni — ampak sam jo je napravil!«